

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

จากวิธีดำเนินการวิจัยในบทที่ 3 เรื่องการศึกษาความรู้ความเข้าใจและเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปรากฏผลการดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไป

4.2 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชน

4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชน

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในสาขาวิชาด้านธุรกิจกับไม่ใช่ด้านธุรกิจ

4.1 ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไป

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน 4 แห่ง จำนวนแห่งละ 100 ตัวอย่าง รวม 400 ตัวอย่าง สรุปข้อมูลที่สำคัญได้ดังนี้

นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐประกอบด้วย เพศหญิงร้อยละ 71.5 ชายร้อยละ 28.5 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 18 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.0 รองลงมา มีอายุระหว่าง 21-23 ปี ร้อยละ 31.0 คณะ/สาขาวิชาที่ศึกษามีคณะบริหารธุรกิจร้อยละ 40.5 คณะศิลปศาสตร์ ร้อยละ 25.5 คณะอักษรศาสตร์ร้อยละ 22.5 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 24.5 ถึง 25.5 ในครอบครัวมีพี่น้องรวมกับตนเอง 2 - 3 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 ซึ่งปัจจุบันจะอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาจะอาศัยอยู่หอพัก คิดเป็นร้อยละ 27.0 มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาจะมีค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนอยู่ระหว่าง 2,000 - 4,000 บาท ร้อยละ 37.5

นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนประกอบด้วย เพศหญิงร้อยละ 71.0 ชายร้อยละ 29.0 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 18 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมา มีอายุระหว่าง 21-23 ปี ร้อยละ 41.5 คณะ/สาขาวิชาที่ศึกษามีคณะบริหารธุรกิจร้อยละ 50.0 คณะมนุษยศาสตร์ ร้อยละ 26.0 ศิลปศาสตร์ร้อยละ 23.5 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - ปีที่ 4 คิดประมาณร้อยละ 24.0 ถึง 26.0 ในครอบครัวมีพี่น้องรวมกับตนเอง 2 - 3 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 ซึ่งปัจจุบันจะอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 34.5 ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่หอพัก คิดเป็นร้อยละ 45.0 มี

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนมากกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาจะมีค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนอยู่ระหว่าง 2,000 - 4,000 บาท ร้อยละ 33.5

นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีสถานภาพการสมรสของบิดาและมารดาจะอยู่ด้วยกันมากที่สุด ร้อยละ 91.5 มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยประมาณ มากกว่า 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.0 มีรายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง 20,000 - 40,000 บาท ร้อยละ 37.0 การศึกษาของบิดาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 41.5 การศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 40.5 การศึกษาของมารดาจะจบการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 45.0 และจบปริญญาตรี ร้อยละ 44.5 อาชีพของบิดาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมารับราชการ ร้อยละ 22.0 อาชีพของมารดาจะประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมารับราชการ ร้อยละ 25.0 สำหรับบ้านพักที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 87.5 และเช่า คิดเป็นร้อยละ 5.5

นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน มีสถานภาพการสมรสของบิดาและมารดาจะอยู่ด้วยกันมากที่สุด ร้อยละ 73.5 มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 - 30,000 บาท ร้อยละ 44.0 และมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยประมาณ มากกว่า 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.0 การศึกษาของบิดาส่วนใหญ่จบต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 73.5 จบปริญญาตรี ร้อยละ 25.0 การศึกษาของมารดาจะจบการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 80.0 และจบปริญญาตรี ร้อยละ 18.5 สำหรับอาชีพของบิดาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมารับราชการ ร้อยละ 16.5 อาชีพของมารดาจะประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 76.5 เป็นพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ร้อยละ 11.0 สำหรับบ้านพักที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 76.5 และเช่า คิดเป็นร้อยละ 11.5 (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 1)

4.2 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชน

ในการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจครั้งนี้มีนักศึกษาดอบแบบทดสอบทั้งสิ้น 400 คน แบ่งออกเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ 200 คน เอกชน 200 คน แบบทดสอบที่ใช้ในการสำรวจเป็นแบบประมาณค่า 5 มาตรา ผู้วิจัยได้ทำการคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิตและกำหนดเกณฑ์การประเมินความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรม ดังนี้

เกณฑ์การประเมินความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรม

1.00 - 1.80	หมายถึง ไม่ควรทำอย่างยิ่ง
1.81 - 2.60	หมายถึง ไม่ควรทำ
2.61 - 3.40	หมายถึง ไม่แน่ใจ
3.41 - 4.20	หมายถึง ควรทำ
4.21 - 5.00	หมายถึง ควรทำอย่างยิ่ง

จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมในด้านต่าง ๆ นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจะมีความรู้ความเข้าใจส่วนใหญ่เห็นว่าด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความยุติธรรม ความอดุสาหะ การประหยัดและการออมทรัพย์ และการเคารพผู้อาวุโส อยู่ในระดับควรทำ ยกเว้นในด้านความกตัญญูกตเวทิตะ และความเสียสละ อยู่ในระดับควรทำอย่างยิ่ง สำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนจะให้ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความยุติธรรม ความอดุสาหะ และการเคารพผู้อาวุโส อยู่ในระดับควรทำ ยกเว้นในด้านความกตัญญูกตเวทิตะ ความเสียสละ การประหยัดและการออมทรัพย์ อยู่ในระดับควรทำอย่างยิ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมของนักศึกษาทั้ง 2 สถาบันมีความแตกต่างกัน (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 2)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐานค่าเฉลี่ยที่ได้ว่า มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันหรือไม่ตั้งสมมติฐานที่ว่า

H_0 : ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนกับรัฐไม่มีความแตกต่างกันหรือสูงกว่า

H_1 : ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนต่ำกว่ารัฐ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชนสูงกว่าของรัฐโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อทำการจำแนกค่าเฉลี่ยออกเป็นรายด้าน จะได้ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมที่แตกต่างกันในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความยุติธรรม และการเคารพผู้อาวุโส โดยนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนจะมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรมที่สูงกว่าของรัฐ (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 3)

4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชน

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 4.2 แล้ว ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชนอีกระดับหนึ่ง ว่านักศึกษาทั้ง 2 แห่ง มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในสถานการณ์ด้านต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

เกณฑ์การประเมินการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1.00 - 1.50	หมายถึง	ขั้นที่ 1	หลักการหลบหลีกการลงโทษ
1.51 - 2.50	หมายถึง	ขั้นที่ 2	หลักการแสวงหารางวัล
2.51 - 3.50	หมายถึง	ขั้นที่ 3	หลักการทำตามความเห็นชอบของผู้อื่น
3.51 - 4.50	หมายถึง	ขั้นที่ 4	หลักการทำตามหน้าที่และระเบียบของสังคม
4.51 - 5.50	หมายถึง	ขั้นที่ 5	หลักการมีเหตุผลและคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม
5.51 - 6.00	หมายถึง	ขั้นที่ 6	หลักการยึดถือคุณธรรมสากล

เมื่อทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชน พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 5 ตามแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก นั่นคือ มีระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นหลักการมีเหตุผลและคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม สำหรับนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 ตามแนวคิดทฤษฎีของโคลเบอร์ก นั่นคือ มีระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นหลักการทำตามหน้าที่และระเบียบของสังคม (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 4)

เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาทั้ง 2 แห่งแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งมีสมมติฐานว่า

H_0 : ค่าเฉลี่ยระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนกับของรัฐไม่มีความแตกต่างกันหรือสูงกว่า

H_1 : ค่าเฉลี่ยระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนต่ำกว่าของรัฐ

โดยภาพรวม นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐจะมีค่าเฉลี่ยเหตุผลเชิงจริยธรรม 4.51 เอกชนจะมีค่าเฉลี่ยเหตุผลเชิงจริยธรรม 4.43 พบว่า ค่าเฉลี่ยของเหตุผลเชิงจริยธรรม มีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 5)

นั่นคือแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐกับเอกชน มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในชั้นหลักการทำตามหน้าที่และระเบียบของสังคม กับหลักการมีเหตุผลและคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในสาขาวิชาด้านธุรกิจกับไม่ใช่ด้านธุรกิจ

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 4.3 แล้ว ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาในสาขาวิชาด้านธุรกิจกับไม่ใช่ด้านธุรกิจอีกระดับหนึ่ง ว่านักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในสถานการณ์ด้านต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งมีสมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าเฉลี่ยระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาด้านธุรกิจกับสาขาวิชาอื่นมีค่าเฉลี่ยเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ไม่แตกต่างกันหรือสูงกว่า

H_1 : ค่าเฉลี่ยระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาด้านธุรกิจมีค่าเฉลี่ยเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำกว่าสาขาวิชาอื่น

โดยภาพรวมทั้งหมด นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาที่ไม่ใช่ด้านธุรกิจจะมีค่าเฉลี่ยการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 4.52 อยู่ในชั้นที่ 5 ตามแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก นั่นคือ มีระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นหลักการมีเหตุผลและคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม สำหรับการันใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาด้านธุรกิจจะมีค่าเฉลี่ย 4.41 อยู่ในชั้นที่ 4 ตามแนวคิดทฤษฎีของโคลเบอร์ก นั่นคือ มีระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นหลักการทำตามหน้าที่และระเบียบของสังคม (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 6)

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐานที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นของทั้ง 2 สาขาวิชา ด้วยสถิติ t ในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยของการันใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาใน 2 สาขาวิชา มีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ภาคผนวก ก. ตารางที่ 7)

นั่นคือแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ใน 2 สาขาวิชาดังกล่าว มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในชั้นหลักการทำตามหน้าที่และระเบียบของสังคม กับหลักการมีเหตุผลและคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม